

Pajac

Crno belilo i izdaja belog okvira. A noć? Pita ga za noć. Smešna noć, noći nema. Može teturati ulicom, i nije trulež grabljiva. Senke lampiona vrište iza koraka, blede su, i njih izdaje belilo, pašće u groznicu. Prljavština masne svetlosti, ulica. Neće više preko hrastova, niti preko vazduha. Odmiče rukom guste slojeve. Presecaju puteve krvavim rukama. Od čega su krvave? Nismo li se nedavno igrali? Ti ne znaš ni ko sam ja, zar ne? Želiš da se vratiš crnom belilu, dalje od belog okvira. Pripovedanju u trećem licu? Igraću se, idi dalje. Pođi tuda, niz ulicu. Teraj bođoše, dalje grane! Umakni zupcima. Strema slabinama, žele mišiće. Čuvaj leđa, okreći se, vrat neće zaustaviti disanje. Mogu li ruke? Od čega su krvave? Pođi i dalje niz ulicu, nemoj da gledaš, broj cigle u dnu svojih koraka. Sitni prostori između njih se povećavaju, šire kroz papirnu svetlost prljavih strašila sa užarenim glavama. Da li znaš kuda ideš? Nije važno, mora se pobeći. U nepoznato, daleko. I dalje koračaš, i dalje je sve nepoznato. Dva reflektujuća svetla ožariše zenice. Tutnjava. Buka. Vrisak! Skloni se, idi ka ciglama opet. Prva, druga... druga...Nije važno kuda se ide, dokle god se ide. Prostireš se kroz bledu svetlost visokih, mršavih strašila. Sva su crna, samo im glave sijaju. Uhvati se za jedno. Drhtavim rukama opipaj hladnoću njegovu. I ono postoji, zar ne? Iako je hladno. Iako je mrtvo. Utroba ti se grči. Bol kleca u tupim kolenima, koja se presavijaju pred naletom gorke pljuvačke. Beda. Telo nema šta da izbaci. Bednik.

Prokleta strašila!

...Uzeće samo jedno. Toliko može, od toliko niko još nije umro. Staklena čašica mu klizi među prstima. Mutna tekućina mami svoje odbljeske u staklu. Svetlo prljavog lusteru svija se nad obodom grešnog stakla. Vidi i svoju nesreću na njemu, smeje se. Ne bi trebalo da se smeje, svojim iskeženim zubima. Pakosna i zlobna tekućina gleda nemo u njega. Neće prestati da se smeje. Tekućina se ne pomera. Posmatra je. Potpuna mirnoća. Neko će izgubiti, prvi posustati i kleknuti pred protivnikom. Gubitniku će za kaznu ove večeri biti odrubljena glava. Ne želi da izgubi. Ne sme da izgubi. Bio je mnogo puta oboren i ponižen, previše - da bi uspeo da dostojanstveno prihvati sopstvenu bedu. Večeras ne sme. Hladno staklo čašice se razlilo niz njegovo usamljeno telo. Dlanovi su bili ledene sante, no srce se rasplamsalo, vene nabrekle, a trbuh goreo.

Sruči mračnu tečnost u sebe, osećajući kako retka gorčina osvaja čitavo telo. Obriše dlanom oznojano čelo i tresnu čašicom o sto. „Odvratno“, pomisli, te naruči još jednu.

Ne smeš da staneš, ne sada. Kreći se! Samo kad bi se pogledao. Prognana besna životinja, koja nema odredište. Čak i zveri imaju svoj prljavi brlog u kojem spavaju. Ništa nemaš više. Ulica ti ponovo smeta, ne? Vrtlozi uznemirenih šaka bođoša se mimoilaze sa tvojom glavom. Znaš šta žele? Znaš ti, sasvim dobro. Tvoju glavu. Želiš da prisustvuješ svom smaknuću? Kreći se! Ne osvrći se nazad, ne jure za tobom demoni, niti njihovi psi. Samo smo ti i ja napolju, usred ove paklene hladnoće. Znam i o čemu razmišljaš sada. Gori li večna vatra dole, ili večno ledilo? Zašto ne bi proverio? Oh, čekaj, jesi. Mišići će te izdati svakog časa, tvoja grozničava masa će se srušiti na blatnjavi beton. Niko te neće pronaći. Mene teraš? Gde misliš da od mene pobegneš? Pokreni se, prestani da brojiš cigle. Pogledaj kako se razvlači crnilo među njima, ukoliko budeš nastavio da brojiš, uvući će te u sebe. Progutati. Nastavi dalje, ja ne želim da poginem. Ti si bolestan, ti želiš, ali ja ću te odvesti. Uhvati se za glavu. Oseti kako pulsira tvoj namučeni mozak. Ne znaš ko sam, zar ne? Malopre smo se igrali. Nije važno, tvoja zaboravnost mene ne vređa.

Stani sada! Šta vidiš, smešni čoveče? Senke batrgljaju onesvešćene, proziru im se glave. Gde si dospao? Gde sam te doveo? Bedniče, nisam te ja ovde doveo, sam si izabrao da pratiš. Osmotri senke, prati njihove pokrete. Žele da te odvuku među svoj prostor. Obrisi tamošnjeg vremena se igraju sa tobom.

Čoveče, zašto su ti ruke krvave?

...Podovi klize u magli isparenja, dok se stolovi mimoilaze jedni druge kao razdražene životinje. Reže jedan na drugog. Gledaju. Ispituju. Traže slabe mišiće koje će raskidati, platno koje će pokidati, do konca što se raspara pri trzanju. I on je u utrobi ovakve zveri. U užarenim ustima ga premešta, oseti vrelinu njenih kafanskih zidova. Vrata. Mora da izađe. Ne može. Kako otvoriti usnu duplju zveri? Može li se? Mora da izađe.

Prašina se igra među zidovima. Opkolila je sva njihova jadna, zaobljena, topla tela. Gleda u njih. Znojavi su. Prljavi. Tresu se još uvek od malopredašnje igre. Karte i dalje leže razbacane i neme na stolu. Mrvice požudno pojedene hrane. Jednom rukom dodiruje Crvenog kralja. Maločas mu je falio, nije hteo da dođe do njega, a sada leži

ispred – razotkriven i blizak. Smejulji se tajanstveno. Nasmeši se i on, te odgurnu kartu. Može li predmet da porazi čoveka? Koja budala bi tako nešto još pomislila! Ne misli on to, ubeđen je. Nije ga niko drugi porazio do bedne karte. Ništa mu nisu mogli, sve je bilo na njegovoj strani, sve. Samo prokleti Crveni kralj nije. Vidi crveno oko sebe. Zavesе pune dima su crvene, ružna šara stoljnjacka je crvena. I crveni kralj. Skupio je šake, te ih zakrvavljenim očima posmatra. Grube i loše. Šta kad bi i one bile crvene? Mogu li šake da budu crvene?

Sedi u mračnom uglu prostorije. Nekoliko puta je viknuo za konobaricom koja ga nije primećivala. Osvrnuo se, posmatrajući ništa drugo do zaobljenih rumenih tela. Smeju se, udobno uvaljeni u sopstvenu toplotu. U tom trenutku, vrata plamteće kafane su se otvorila. Šepajući, ušao je unutra nasmejan. Prepoznao ga je - lokalnog prosjaka, pored koga svakog dana prolazi. Lupkajući štakom od šupljeg drveta, to jednonogo stvorenje dođe do šanka i spusti svoje teško telo da sedne. Čim su ga spazile, zaobljene senke počese da mu doturaju mrku tekućinu, čašu za čašom. I on, u svom uglu, naruči odmah tri, ko zna kad će ga ponovo konobarica videti.

Nema smisla da me teraš od sebe, rekoh ti već. Zajedno smo u ovome. Možeš samo da pratiš moje reči, da se sabereš, te da nestanemo odavde. Razmisli dobro. Ne možeš da se vratiš natrag, čekaju te. Jure te. Ostajem ti samo ja, vidiš to, zar ne? Kreći se. Brže! Nemaš vremena za zastajkivanje. I ova visoka, crna čudovišta čekaju ne bi li pao, kako bi te smrvila svojim stopalima. Prati liniju ulice, samo u nju gledaj, prestani da teturaš. Ha! Nije li smešno? Da te ja vodim... ko bi rekao. Nemoj se okretati, prati te. Požuri! Ne vredi, starac te doziva, moraš da staneš. Gle, pita kako si. Hoćeš mu odgovoriti? Reći šta smo malopre uradili? To bi baš bilo interesantno! Dobro si, u redu, nije ni to loš odgovor. Pitaš ga za zdravlje, u redu, pokušavaš da budeš ljubazan. Zanima ga kuda ideš. Hoćeš mu reći da bežimo? Ko te vodi? Verovatno bi pomislio da si lud. Bolestan. Možeš mu to reći, reci da patiš od groznice. Sulude groznice, paklene. Vidi kako te gleda. Poverovao je, misli da si bolestan. Odlično! Smešno. Hajde, idemo dalje, batali matoru budalu. Nastavi da pratiš liniju ulice. Ne osetiš rođeno telo, krivudaš i ceriš se. Brišeš vreloom rukom ledeno čelo. Pokušavaš da shvatiš kuda te vodim? Nije ni važno, ti moraš da pratiš moje stope, koje ionako ne vidiš.

Gle, kako ti je odjednom sve postalo značajno. Razmišljaš o stvarima o kojima nikad ne misliš. Sebični stvor postaje smislen. Možeš li da pogodiš zašto? Treba ti spas,

koji možeš da dobiješ samo ukoliko se iznenada pretvoriš u dobronamernu osobu, te će ti tako neko i pružiti ruku.

Podlače!

...Vrtlozi zamuklog dima kovitlaju nad okruglim telima. Od zidova odudara vrelina uskomešanog ljudskog isparenja. Nesvestan vremena koje je prošlo od partije, ili koliko dugo je već u kafani, tražio je neki orijentir. Očima je preletao gromoglasnu prostoriju, gubeći se u kikutu i zaglušujućoj buci. Nikoga više ne prepoznaje. Stravični napad ledene panike potresao je razdraženo srce. Pred sobom, na mestu gde je ubogi prosjak bio, video je nasmejanog osakaćenog pajaca, u ritama, kako poskakuje sa mačem od drveta. Okretao se oko sebe, borio sa nevidljivim silama, džinovima, zapinjao i zaplitaio. Podgojeni i uzjapureni gledaoci su se tresli trbusima, urlikajući od smeha. Isparenje grešnog pijančenja ošamari ga. Pijane figure su naručivale nove čašice Pajacu, ne želeći da se zabava prekine bilo čime, a najmanje svešču. Glave su im se njihale u izbrisanom prostoru, a raskalašno smejanje odjekivalo među zidovima. Čitava prostorija se orila, podrhtavala usled njihove pijane gojznosti. Gledao je ta prljava, masna tela, te figure koje su ga do ludila nadraživale beslovesnim smejanjem, dok je u šaci hitro vrteo čašu.

Njegov organizam bio je grozničavo potresen, doveden do bolesti. Tresao se, utopljen hladni znojem koji je sekao do kičme. Čaša se okreće. Pajac igra oko zlikovskih figura. Pijani smeh. Toplota. Ljudska isparenja. Novac leti zagađenim vazduhom, on je maločas sve izgubio. Crveni kralj želi da mu odrubi glavu. Konobarica sa crvenim ružom i noktima: kome je utrobu razderala, koga je progutala? Njega žele, njega čekaju. Jednonogi Pajac se i dalje vrti. Čaša se okreće u besnoj šaci. Kako bi voleo da im skine osmeh sa lica! Kako bi želeo da se trbusi prestanu klatiti! Spusti čašu na sto, ustade, te je razbije. Prilazi unezveren kovitlajućoj čigri, glupom pajacu. I sam postade zver. Ludačkim korakom, priđe mu sa leđa, podigne krvavi komad stakla, te zarije u vrat Pajaca, životinjski rijući do žile.

Crveni Pajac pade mrtav.

Lutamo, igramo se. Ne brini, znam kuda te vodim, ali ipak, ne možeš da mi veruješ. Ne želiš. Prestani da plačeš! Nema sada povratka! Nisam valjda ovo odgojio,

plačljivca? Bednika? Samo koračaj napred, prestani da se obazireš na senke što te mimoilaze, ništa to ne postoji. Samo ja, i moj glas. Možeš da se udaraš po glavi, nećeš me isterati. U tebi sam, u svakoj tvojoj bolnoj veni, preplašenom mišiću. Preplićemo se i igramo. Prožimam tvoj dah i ti me unosiš u sebe. Ne znaš i dalje ko sam? No, dobro, moramo dalje. Nesrećan si, vidim. Želiš da odustaneš, staneš, predaš se progoniteljima i okončaš agoniju. Nećeš! Ja ne želim da umrem. Niti ćeš moje dozvoljenje za predaju dobiti. Kreni dalje. Koračaj. Trči! Sve smo bliže, mogu da osetim, mogu da pomirišem. Mesto ka kome te vodim je blizu! Napustio si onu paklenu prostoriju, obeznanio si licemerne figure. Nema više podbulih trbuha, niti zlikovskog urlikanja. Izbavio sam te odande, budi mi zahvalan. Ha, stao si! Znaš sad vrlo dobro gde smo, posmatraš taj ugao, tražiš nekoga. Tračak nade u tebi? Žudiš za istinom. Brzo, uzbuđeno koračaš ka uglu ulice, nadaš se i plačeš, želiš! Šta želiš? Istinu, laž? Možda samo *san*? Možda si kriv, a možda i nisi. Još malo i stići ćeš, još samo malo.

Tu si! Pogledaj ispred sebe. Ispuštaš iz ruke parče staklenog krvnika, bacaš se na kolena i predaješ se onome što vidiš. Tvoje jednonogo stvorenje prosi pred tobom. Živ je!

Ponovo dišeš, senke nestaju među crnim čudovišnim banderama ružno osvetljene ulice. Prolaznici te ne vide, ne zanimaš ih. Prosjak gleda u mutnog, napaćenog ludaka. Smeješ se, srećan si, vrištiš od ushićenja. Mene si umislio, ja ne postojim. Paklena prostorija i zle figure, ne postoje. Sve je u redu. Lagano se vrati sebi i svom razumu. Budnosti. Samo ću te još nešto upitati.

Pogledaj dole.

Od čega su ti ruke krvave?

Katarina Kovčín

Ubistvo jedne mrlje

Danas su rekli da postojim.

Nisam se dugo opirao tom tvrđenju, iako imam osećaj da sam u sreći sopstvenog postojanja bio jedini. Razmišljao sam o tome kako će izgledati trenutak kada će se potvrditi moje postojanje, maštao nespokojno i dugo očekivao. Zbilja, beše bedno. Niko me nije pozdravio, nikome nisam najavio svoj dolazak. Često sam rđav gost.

Neočekivani uljez, ali koga, kada se već pojavi na vašim vratima, morate da ugostite. Inače, nazvali bi vas nečovekom. Smatram sebe nečovekom, i pri tome želim da izbegnem gnusan osećaj krivice kod svojih domaćina. Moja je krivica. Uvek dolazim neočekivano.

Volim nebeske dužine, žudim za njihovim prostranstvima. Uspavano čujem milovanja tih linija, sivih granica svemira. Moji plitki koraci su dugi. Njima gazim po vremenu, a ono se najčešće ne opire. Igrao sam se sa Mrakom. Sedeli smo, a on je plakao. Rekao je da ne može ni da zamisli ljudsku snagu mržnje koju osećaju prema njemu. Ne može da čini drugačije, njegovo je da prekriva i odnosi, razara ka zaboravu. Pomilovao me je po glinenom licu i rekao da budem hrabar. „Nemoj da se razočaraš ukoliko te ubiju”, reče, „često to čine. Moraš da ih razumeš, ne znaju da li uopšte umeš da se smeješ.” Tog vremena, sanjao sam u naručju Mraka. Uvek sam sa Mrakom, tamo, odakle dolazim.

-Potvrdili smo, pozitivan je.

-Jeste li sigurni?

-Jesam, lično sam proverio test.

-Vi ne shvatate, to ne može da se desi, ne meni...

*-Nemojte da gledate na **to** tako negativno. Nije kao da imate rak ili nešto slično.*

Ja sam putnik. Moja bolna, čemerna stopala većito plutaju u tihoj tekućini, tonući u bezbednosti tišine. Ruke se gledaju, pronalaze i neosetno pružaju kroz prostor čije me linije miluju. Nekad, *Oni* ne veruju u mene. Sumnjaju, priželjkuju strastveno nepostojanje tog bezobzirnog uljeza, čudovišnog uzurpatora koji im zagađuje snove. Tada pomislim na jednu emociju, koja bi trebalo da mi stegne srce čeličnim šakama, no, nemam još uvek tu emociju. Bedno je biti putnik. Oni nemaju dom.

„Idi”, rekli su mi, „vreme ti je.” Ja sam se probudio, stavio ranjeno srdašce u glinene grudi i pošao. Samo sam koračao, besciljno u neme daljine. Mrak me je ispraćao i obećao da me za čitav život neće napustiti. Mislim da tada nisam bio srećan. Put na koji sam nameren, nije čak ni moj odabir. No, i dalje znam da ću zaslužiti prezir, ogorčenje i mučninu.

Danas su potvrdili moje postojanje. Pogledali su u njega i složili se da zbilja *jesam*. Nisu sigurni još uvek da li sam čovek. Verovatno nisam. Sećam se da sam ranije bio, znam da sam govorio i smejao se grčevitim trzajima uzbuđenih pluća. Dodirivao sam mutne suze, gorko suzbijao ranjene kapke. Kosa mi je bila seda, čvrstih dlaka koje su u mladosti buntovno udarale po neprijateljskim obrazima, da bi naposljetku same sebi postale neprijatelji. Brada je krila prostodušne usne, a pocepana odeća krvavu dušu. Sedeo sam na usamljenoj litici, odmaknut od burnog glasa čoveka što me počеше obarati svojim zlom. I ona i ja bejasmo napušteni, uklonjeni od svih, ne bi li smo drugima dali mesta za sreću. Moja deca su tada bili putnici, ranjeni i bez doma, kao i ja. Zajedno nikad nismo uspeli da sagradimo dom. Postali su lualice, prokleti tugom ostavljenog prosjaka. Njihove besne, neumoljive duše nisu imale mira, ali su ga tražile u svakom kutku ove male, pakosne planete. Kad su ustanovili da taj mir neće naći, odlučili su da sam ja kriv. Ja – otac, sin, starac; bezdušnik koji im nije dao milost doma. Složili su se da bi bilo najbolje (za mene, svakako) kad bih napustio hladne zidove kuće (jer ipak, kuća ne čini dom). Posle vremena, sedeo sam na litici, van dosega ljudi, krošnji i glasnih ptica. Van uma. Milovao sam ostarelim prstima kamen ispod sebe, šaputao vetru koji je raznosio sedu kosu ispred očiju. Da, sećam se, tada sam plakao.

-Ovo nije moguće, ovo se ne dešava.

-Rekao je da je sigurno, lično je proverio...

-Nemoguće, ići ćeš kod drugog doktora, uradićeš test još jednom.

-Dosta! Ništa više neću raditi! Zar ti je toliko teško da prihvatiš? Gotovo je, sve je gotovo. Nisam ja htela da ovako ispadne, nisi ti, ali zar treba da me vređaš? Nisam životinja, pa da me vodaš po doktorskim ambulancama...

-Ne može da bude pozitivno, znaš i sama. Radi se o grešci, bednoj, proklesoj grešci! Ja ne mogu da dozvolim da bude istina...

-Misliš da ja mogu? Veruješ da sam ja srećna? Ti možeš da dozvoliš da nije istina. Hajde, okreni se i idi. Idi! Nema šta da tražiš ovde, nisi obavezan. Operi ruke od bedne greške.

-Nisam tako mislio. Ne želim da odem, ali i sama znaš kako je... Ja ne mogu da sebi priuštiti, to. Posao, Monika... zašto se ja uopšte opravdam? Rekao sam da vodiš računa o sebi!

Posmatram prostor koji me okružuje, naprežući svoje tek formirane, teške zenice. Jednom su videle boje, nepregledne horizonte krvavog umiranja sunca, razornu tamu okeana. Svedočile su nemilosrdnom razbijanju talasa o izgubljene stene. Nekad sam imao oči. Sad ne mogu da ih otvorim, ili čak, i jesu otvorene, no odbijaju same sebe usled zaglušujućeg mraka u kome se nalaze. Imam telo od gline, očvrslog blata, i ono nije dovoljno jako kako bi se suprotstavilo i borilo za moj život. Misliš li da je to nepravedno? Misliš li da sam ja biće nedostojnije prava za odbranu nesrećnog života? Možda to jeste zato jer još uvek ne znam da se smejem. Moja sadašnja nemoć me zbližava sa slabošću kakvog stoletnog starca, koga hrane jer ne može da podigne ruku do usana. Nekad sam i ja bio taj starac. Sutra ćeš biti ti.

Mogu da osetim kako nastajem, polako, kao svet što je jednom nastao, rastao i umirao. Čelija za čelijom, nižu se u nisku koja će posle izvesnog vremena postati jedan mutan obris. Mrlja će se razvijati dalje, gutajući mrtvilo pred sobom, pokušavajući da mi osposobi pluća ne bih li udahnuo. Težiću tom udisaju kao opijenosti ledene vode, dahtaću žedan njene hladnoće. Moje ruke će početi da niču, slabašno pruće koje može da se izlomi na stotinu bisera. Verujem da imam boju mermera, a možda boju one usamljene litice. Ipak, verovatno je da nemam boju uopšte. Zašto bih imao? Ovako me je samo lakše ubiti.

-Znaš da ne možeš da to ostvariš. Moraš da doneseš odluku. Sad je najbolja faza, ako misliš da to uradiš...

-Znam.

U neodređenom trenutku usamljenosti, čuo sam glas. Isprva je plakao, jecao, roneći ka pukotinama napaćene duše. Moje sitne, nerazvijene ruke su posezale u dubine za tim unesrećenim glasom. Nisam mogao da ga dohvatim. Govorio je da mu je žao, kako nijedan užas ne može da opravda sledeći čin. Milovao me je, tešio, pokušavao da zagrlji. Kako zagrliti tek senku zakržljalog bića? Može li se senka zagrliti? Imali senka pravo na zagrljaj?

U tom trenutku je glas shvatio da ja jesam tek nepozvani gost, koji se drsko umešao u njegov život. Nemam šta više da ometam, moj put treba da se nastavi, kao i put svakog ukletog putnika. Mi nemamo dom. Nisam siguran da sam ga ikad imao. Glas mi je

postavljao pitanja „kako bi izgledao, da li bi trčao ili hodao, šta bi jeo”, no ja nemam glas kako bih odgovorio. Mogao sam samo da plutam u svom beskrajnom, gustom moru.

Da sam imao dostojno telo, pokušao bih da utešim glas. Rekao bih mu da se ne brine, da ne grize sebe toliko. Ionako sam tek ništavna tačkica, mrlja koja može vrlo lako da se obriše. Moje nepostojanje, ili bolje, nedostatak postojanja, opravdava gotovo svaki čin. Zar plaćemo kad ubijemo biće manje od sebe?

-Izvolite, lezite ovdje.

-Molim Vas...

*-Ne brinite, ništa neće boleti. Na Vama je da se opustite, legnete i mislite na lepe trenutke. Pokušajte da se prisjetite nečega kad ste bili srećni. Eto, tako, samo se opustite. **To** će začas biti odrađeno. Nećete osetiti nikakav bol, oslušajte moj glas i osetite kako se polako opuštate.*

9... 8... 7... 6... 5... 4... 3... 2... 1...

(sestro, instrumente.)

Veruješ li da možeš da osetiš bol tokom poslednjih deset sekundi svog života? Ja sam ga osetio. Ja sam bio *to*. Preklinjao sam ne bi li dobio milost dželata, ridao milionima buka beslovesnih zveri, govorio o životu i trenucima koji su preda mnom, o miljama umirućih sunaca koje želim da vidim i ispratim, o moćnim udarcima talaca koji bi se razbijali o moje lice. Rekao sam dželatu da ne obraća pozornost na moje trenutno glineno telo, na ovaj mulj u kome sam zarobljen, jer jednom će i ono prohodati. Jednom će imati glas i moći će da vrisne, ne bi li svima izrekao svoju bol. Jednom, imao bih šake, snažne šake, a ne ove pihijaste mase, kojima ću udarati po neprijateljima i boriti se za sebe! Obećao sam da ću imati omiljenu boju i da ću voleti jedno ljudsko biće. Obećao sam da ću voleti i taj glas koji me je izdao i dao da budem ubijen. A kada sam video da on vidi samo blatnjastu, izobličenu mrlju koju treba smesta ukloniti, vrisnuo sam. Nokte sam zarivao u glineno telo, ne bih li osetio da postojim.

Ali ja ne osetim ništa. Moje nerazvijeno telo nema mogućnost da oseti išta. No, ne žali me, takva je sudbina putnika. Nešto je bolno bljesnulo u mojim zenicama. Približava mi se oštrica. Ne mogu da se pomerim, mogu samo da plutam u tek stvorenom okeanu, u tečnosti onog glasa. Niko se ne buni, niko me ne brani. Moje glineno telo stoji pred oštricom. Hladnoća čelika vrišti. Oštrica razjareno trči ka mom telu. Jedna zakržljala

ruka se isprečila – prolazi kroz nju. Jedna neoformljena mrlja se isprečila pred njom – prebrisaće je.

Poslednjih deset sekundi svog života nisam osetio ništa. Oštrica me je proburazila za manje od sekunde. Nisam imao glasa da vrisnem. Nisam imao ruku da branim. Nisam imao mesa – da ga rastrgne. Nisam imao krvi, da poteče.

Danas su mi rekli da postojim. Juče su me ubili.

Ko sam *ja*?